

פְּרֻשַׁת כִּי תִשָּׂא

מֵאִי כָּל הָעוֹבֵר עַל הַפְּקוּדִים, אֲלֵא דָא הוּא
מֵאֵן דְּעֵבֵר עַל פְּקוּדֵין דְּמֵאֲרִיה, אִי בְּעֵי
לְאַתְתְּקֵנָא קָמֵי מֵאֲרִיה, וְלֹא יִשְׁלוּט עֲלֵיהּ דִּינָא
דְּלְעִילָא, זֶה יִתְנֹה. ז"ה בְּעֵי לְמִיתָן, לְקַרְבָּא
לִיה בְּזַא"ת, וְלֹאֲנַהֲרָא לֵה בְּנֵהִירוֹ, בְּגִין דְּלֹא
תּוֹקִיד עַלְמָא בְּשִׁלְהוּבוֹי. בְּגִין דְּמֵאֵן דְּעֵבֵר עַל
פְּקוּדֵין דְּמֵאֲרִיה, אֲפִרִיד זֶה מְזַאֲת, כְּדִין בְּעֵי
לְאַתְתְּקֵנָא לְהֵוּא אֲתֵר, וְלֹאֲרַמָּא רִישָׁא קָמֵי
דִּינָא, וְלֹא יִשְׁלוּט דִּינָא עֲלֵיהּ.

זֶה יִתְנֹה. תָּא חֲזִי, בֵּי דִינָא דְּלְעִילָא, לֹא
מְעַנִּישֵׁין לִיה לְבַר נֶשׁ עַד דְּאִיהוּ בַר עֲשָׂרִין
שָׁנִין. מֵאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּהֵוּא זְמָנָא אֲשֵׁתְלִים
בְּתָרִין חוּלְקִין, בְּחוּלְקָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא, אִי הֵוּא זְמָנָא עֵבֵר
עַל פִּיקוּדָא, לְמֵאֵן בְּעֵי לְמִיחַב, בְּאַתְרָא דְּחַב
גְּבִיה, וְלְמֵאֵן בְּעֵי לְאַמְשַׁכָּא. הָדַר וְאָמַר
מַחְצִית הַשְּׁקָל.

תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל
אִיקְרוּן אֲחֵד. וְכַד כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא,
לֹא אִיקְרִי אֲחֵד. וְעַל דָּא מַחְצִית הַשְּׁקָל, דְּהוּא
עֲשָׂר גֵּרָה, רְזָא דִּיּו"ד, בְּעֵי לְאַמְשַׁכָּא וְלֹאֲנַהֲרָא
בְּאַתְרָא דְּפָגִים.

וְדָא הוּא כּוּפֵר נְפִשׁוֹ וְדָא, דְּהָא נְפִשׁ וַא"ו
אִיהִי בֵּי דִינָא. בְּמֵאִי אֲתַכְפֵּרָא וְאַסְתַּלִּיק
דִּינָא. בְּהֵוּא מַחְצִית הַשְּׁקָל, וְדָא אִיהוּ טוֹב,
דְּאַנְהֵר לִיה. וְכַד מִתְדַבְּקִין תְּרוּוִייהוּ כְּחָדָא,
טוֹב וְנִפְשׁ, כְּדִין אֲקִרִי שְׁקָל הַקֹּדֶשׁ. וְאִיתְעַר
כְּסָף יְמִינָא דְּמִלְכָּא, לְגַבֵּי תְרוּמַת ה'.

וְעַל דָּא בְּעָא מִשָּׂה בְּשַׁעְתָּא דִּינָא, וְעַתָּה יִגְדֵּל
נָא כַּח אֲדֻנְי. יו"ד רַבְתָּא יִתְחַבֵּר בְּהֵדָה,
דְּאֲקִרִי מַחְצִית הַשְּׁקָל. וּבְאֵן אֲתֵר אֲתַחְבֵּר.
בְּשְׁקָל הַקֹּדֶשׁ. וְכַד תְּרוּוִייהוּ מִתְחַבְּרִין, כָּל

פְּרֻשַׁת כִּי תִשָּׂא

מַה זֶה (שְׁמוֹת ל) כָּל הָעוֹבֵר עַל
הַפְּקוּדִים? אֲלֵא זֶהוּ מִי שֶׁעוֹבֵר עַל
מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ, אִם רוֹצֵה לְהִתְפַּקֵּן
לְפָנֵי רַבּוֹנוֹ, וְלֹא יִשְׁלַט עֲלָיו הַדִּין
שֶׁלְמַעֲלָה - זֶה יִתְנֹה. ז"ה צְרִיף
לְתַת, לְקַרֵב אוֹתוֹ עִם זַא"ת,
וּלְהֵאִיר לוֹ בְּאוֹר, כְּדִי שְׁלֹא יִשְׂרַף
אֶת הָעוֹלָם בְּשִׁלְהוּבוֹתָיו, מִשּׁוּם
שְׁמֵי שְׁעוֹבֵר עַל מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ,
מִפְּרִיד ז"ה מְזַאֲת, אַז צְרִיף
לְתַקֵּן אֶת אוֹתוֹ מְקוֹם וּלְהֵרִים
רֵאשׁוֹ לְפָנֵי הַדִּין, וְלֹא יִשְׁלַט הַדִּין
עָלָיו.

זֶה יִתְנֹה, בֵּא וּרְאֵה, בֵּית הַדִּין
שֶׁלְמַעֲלָה לֹא מְעַנִּישִׁים אֶת הָאָדָם
עַד שֶׁהוּא בֵּן עֲשָׂרִים שָׁנָה. מַה
הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁאוֹתוֹ הַזְּמַן הוּא
הַשְּׁתַלֵּם בְּשָׁנֵי חֲלָקִים - בְּחֵלֶק
שֶׁל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא וּכְנֻסַת
יִשְׂרָאֵל. וְעַל כֵּן, אִם בְּאוֹתוֹ זְמַן
עֵבֵר עַל מִצְוָה, לְמִי צְרִיף לְחוּב?
לְמְקוֹם שְׁחֻטָּא אֲלִיו, וְלְמִי צְרִיף
לְהַמְשִׁיף? חֲזַר וְאָמַר מַחְצִית
הַשְּׁקָל.

בֵּא וּרְאֵה, הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים אֲחֵד,
וּכְשֶׁכְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת, אֵינָם
נִקְרָאִים אֲחֵד. וְעַל כֵּן מַחְצִית
הַשְּׁקָל, שֶׁהוּא עֲשָׂר גֵּרָה, הַסּוּד
שֶׁל יו"ד, צְרִיף לְהַמְשִׁיף וּלְהֵאִיר
לְמְקוֹם שְׁפָגִם.

וְזֶהוּ כְּפֹר נְפִשׁוֹ וְדָא, שֶׁהִרִי נְפִשׁ
וַא"ו הִיא בֵּית דִּין. כְּמָה מִתְכַּפֵּר
וּמְסַתֵּלֵק הַדִּין? בְּמַחְצִית הַשְּׁקָל
הַהִיא, וְזֶהוּ הַטוֹב שֶׁמֵאִיר לָהּ.
וּכְשֶׁנִּדְבְּקִים שְׁנֵיהֶם יַחַד, טוֹב
וְנִפְשׁ אֲזִי נִקְרָא שְׁקָל הַקֹּדֶשׁ,
וּמִתְעוֹרֵר כְּסָף, יְמִין הַמְּלָךְ אֶל
תְּרוּמַת ה'.

וְעַל כֵּן בְּקֶשׁ מִשָּׂה בְּשַׁעַת הַדִּין
(בְּמִדְבַר י"ד) וְעַתָּה יִגְדֵּל נָא כַּח אֲדֻנְי.
יו"ד רַבְתִּי יִתְחַבֵּר עִמָּה, שְׁנִקְרָאת

מחצית השקל. ובאיזה מקום מתחבר? בשקל הקדש. וכששניהם יחד מתחברים, כל אותם בתי הדין שבשער המקדש מסתלקים שלא לעשות דין, שהרי ודאי כפר נפשו נתן.

בא וראה, הכפר הזה, כדאי הוא לכפר על עשרה שבטים, שמכרו את יוסף, והפרידו ז"ה מזא"ת, ועברו על מצוות רבונם. משום כך, עשרים גרה השקל, פנגד אותו שגר בארץ נכריה, שהסתלק מהארץ הקדושה ונמכר בעשרים כסף. ובני ישראל לא הרימו ראש מאותה השעה באותו החטא. אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: אם אתה רוצה להרים את ראשם למעלה - זה יתנו, כ"ל.

בא וראה, הצדיק שהוא נקרא כל, וכנסת ישראל העשירית של כלם נכללת בו, התקרבנו זה עם זה, ואז נקראים שקל הקדש. משום שהוא חצי גוף וכנסת ישראל חצי גוף, מתחברים זה עם זה, והגוף משלם.

ושנים עשר שבטים שפחת היים יונקים כל אחד ממקומו, זהו שפתיב זה יתנו. ז"ה, חשבון שנים עשר, שגודבקים סביב המשכן העליון. ובאותו הזמן תהיה להם נשיאות ראש, משום שגודבק ראש המלה במקומו אותו ששמר יו"ד. וכשהלך לעולם הבא, נוספה בו יו"ד, שפתיב (בראשית ו) וישם בארון במצרים.

ועל ידי משה שנולד באדר, התעלה משם, והיתה להם לישראל נשיאות ראש. ומשום זה נותנים באדר אותם השקלים, להרים את ראשם למעלה ולקרב את קדשות המלך למקומם, וצד ובאה זאת פרשם של צדיק שהוא

אינון בתי דינין דבתרע מקדשא, מסתלקין דלא למעבד דינא, דהא ודאי כפר נפשו יהב. תא חזי האי פופרא, כדאי הוא לכפרא על עשרה שבטין, דזפינו ליוסף, ואפרידו ז"ה מזא"ת, ועברו על פקודייה דמאריהון. בגין כך עשרים גרה השקל, לקביל ההוא דגר בארעא נוכראה, דאסתלק מארעא קדישא, ונמכר בעשרים כסף. ובני ישראל לא ארימו רישא מההוא שעטא, בההוא חובא. אמר ליה קודשא בריך הוא למשה, אי את בעי לארמאה רישיהון לעילא, זה יתנו, כ"ל.

תא חזי, ההוא צדיק כל אקרי, וכנסת ישראל עשיראה דכלהו אתפלילת ביה אתקרבו דא בדא, כדין שקל הקדש אקרון, בגין דאיהו פלג גופא, וכנסת ישראל פלג גופא, אתחברו דא בדא, גופא אשתלים.

ותרין עשר שבטין דתחות ימא, ינקין כל חד מאתר דיליה. הדא הוא דכתיב, זה יתנו. ז"ה, חושבן תרין עשר, דאתדבקי סחריני משפנא עילאה. ובההוא זמנא יהא לון נשיאות רישא, דאתדבק ראש המטה באתריה ההוא דנטיר יו"ד. וכד אזל לעלמא דאתי, אתוסף ביה יו"ד, דכתיב (בראשית ו כו) וישם בארון במצרים.

ועל ידי דמשה דאתייליד באדר, אסתלק מתמן, והוה לון לישראל נשיאת ראש. ובגין כך באדר יהבין אינון שקלים, לארמא רישיהון לעילא, ולקרבא קידושין דמלפא לאתריהו, וסטרא דימינא אתער בעלמא, וסמכי משפנא אתקיימו על תיקונייהון. ואתיא זאת ברשימו דצדיק דהוא יו"ד, דאיתדבק בה בכל (דף נד ע"ב) קידושין דלעילא, כד הימין מתעורר בעולם, ותומכי המשכן עמדו על תקונם. ובאה זאת פרשם של צדיק שהוא

אתייהיב מחצית השקל, דאיהו מעין דכספין,
דאתקשרו דא בדא.

ועל דא קטרת לבטלא דינא, ולבטלא מותנא,
בגין דקשיר לה באתרא דזה. ותא חזי,
קטרת וכל קרבנין דמקרבין, מהאי מחצית
השקל אתי, דיהיב כל חד וחד מישראל, וכדין
תרומת ה' ודאי.

תא חזי, (משלי טז לא) פתיב עטרת תפארת שיבה
וכו'. עטרת, דא תרומת ה', דאיהי עטרת
תפארת. בגין דהא תורה שבעל פה, מעטרא
לתורה שבכתב, בגין דאיהי אתרא דאתגלייא,
לגלויי סתרהא, ולפרושי תיקונין דילה, על
ידא דעטרת, דאיהי מראה, דכלהו אתגליין
בה. וכי תימא היאך אתגליין בה. בההוא אתר
דאקרי דר"ף צדק"ה. ומאן איהו דר"ף צדקה.
דא זה דאנהיר לה. וכדין תמצ"א ודאי נהירו
דתורה שבכתב.

ועל דא תרומת ה' איקרי, תרומת ודאי, דארים
דגליה על כולא, ההוא דכתיב, ביה, (תהלים
מח ב) גדול ה' ומהלל מאד בעיר אלהינו. אימתי
איהו גדול ואתעטר בעטרוי, בעיר אלהינו.
וכדין, נהירו דעתיק יומין נהיר בזעיר אנפין,
ואתעטר בגין לאתדבקה בקרתא קדישא. הדא
הוא דכתיב, עטרת תפארת שיבה בדר"ף צדקה
תמצא. ונגיד ליההוא אתרא דאקרי (ראיהו דר"ף)
צדקה, ואנהיר חוורא לסומקא.

ונהרין מניה שתין גבורין, ותריין עשר שבטין.
בגין כן ששים עשרון בכלי אחד
נבללין, דכלהו מסטרא חד. ותריין עשר
לא אתפללן עמהון, דאינון נקין נופא
דאילנא, הדא הוא דכתיב, זה יתנו, ודאי
יתנו לכולא, לענפי דסחרני אילנא. ועל דא
האילן, זהו שכתוב זה יתנו, ודאי יתנו לכל, לענפים שסוכבים את האילן. ועל כן כל האמות

יו"ד, שנדבק בה בכל הקדשות
שלמעלה, כשנתנה מחצית
השקל, שהם מעות של כספים
שנקשרו זה בזה.

ועל כן הקטרת לבטל את הדין
ולבטל מגפה, משום שקושר
אותה במקום של זה. ובא ראה,
הקטרת וכל הקרבנות
שקורבים, באים ממחצית
השקל הזו שנותן כל אחד ואחד
מישראל, ואז תרומת ה' ודאי.

בא וראה, כתוב (משלי טז) עטרת
תפארת שיבה כו'. עטרת - זו
תרומת ה', שהיא עטרת תפארת.
משום שהרי תורה שבעל פה
מעטרת את התורה שבכתב,
משום שהיא מקום הגלוי, לגלות
סתריה ולפרש את תקונייה על יד
העטרת, שהיא המראה, שכלם
מתגלים בה. ואם תאמר, איך
מתגלים בה? במקום ההוא
שנקרא דר"ף צדק"ה. ומי היא
דר"ף צדקה? זהו זה שמאיר לה,
ואז תמצ"א ודאי אור תורה
שבכתב.

ועל זה נקראת תרומת ה', ודאי
תרומת, שמרים דגלו על הכל,
ההוא שכתוב בו (תהלים מח) גדול
ה' ומהלל מאד בעיר אלהינו.
מתי הוא גדול ומתעטר
בעטרוותיו? בעיר אלהינו. ואז
אורו של עתיק הימים מאיר
בזעיר אנפין, ומתעטר כדי
להדבק בקריה הקדושה. זהו
שכתוב עטרת תפארת שיבה
בדר"ף צדקה תמצא. ומשפיע
לאותו מקום שנקרא (שהוא דר"ף)
צדקה, ומאיר הלכן לאדם.

ומאירים מפנו ששים גבורים
ושנים עשר שבטים. משום כן,
ששים עשרון בכלי אחד נבללים,
שכלם מצד אחד. ושנים עשר אין
נכללים עמהם, שהם יונקים נוף
האילן, זהו שכתוב זה יתנו, ודאי יתנו לכל, לענפים שסוכבים את האילן. ועל כן כל האמות